

Hoe een kritische, door VWS doodgeknuffelde, beweging zich in coronatijd reanimeert

Op 6 januari 2020 publiceerde ik [op deze website een artikel](#) over hoe een kritische beweging in de zorg, [Het Roer Moet OM\(HRMO\)](#), vakkundig door het ministerie van VWS doodgeknuffeld werd. Ontstaan in 2015 door gedreven zorgverleners die zich verzetten tegen overmatige regelgeving en verantwoordingsregels kreeg HRMO veel bijval. De Vereniging van Artsen Automobilisten(VvAA) omarmde de beweging. (Ont)RegelDeZorg(ORDZ) ontstond zo bij VvAA en kende een aantal zeer bewogen sessies met voorstellen om te schrappen in regelgeving en cijfermatige verantwoording. Het ging mis toen tijdens de kabinetsformatie (Ont)RegelDeZorg de partijen overeen kwamen dat het ministerie van VWS [ORDZ ging omarmen](#) en onderdeel van beleid maken. Na een eerste poging met een regiegroep kwamen er twee betaalde adviseurs, oud-politica Rita Verdonk en nogal controversieel Gerlach Cerfontain, [nota bene de voorzitter van de vereniging VvAA](#). Daarna kabbelt ORDZ voort. Zo pakte men een beweging, HRMO, in, die nu zich reanimeert.

Nieuw initiatief

Met [een tweet op zondag 7 juni 2020](#) trapt huisarts Bart Meijman als representant van HRMO een oproep af aan de volksvertegenwoordigers van de Tweede en Eerste Kamer: [“Gooi het roer nu om in de zorg”](#). In de oproep schrijft HRMO dat de coronacrisis laat zien hoe afhankelijk onze gezondheidszorg is van voldoende menskracht – artsen, verpleegkundigen en verzorgenden-, van samenwerking en niet op de laatste plaats van een centrale regie. Drie elementen die van cruciaal belang

zijn voor de zorg. [HRMO roept op tot minder marktwerking, minder onnodige zorg en vooral minder bureaucratie.](#) Dat dit kan, bleek volgens HRMO overduidelijk bij het beheersen van deze crisis. Zij willen, als zorgverleners, graag met de Kamerleden een rondetafelgesprek voeren zodat die direct van de werkvloer horen welke problemen nu opgelost moeten en ook kunnen worden.

De oproep is te zien als een revival van de HRMO-beweging met de coronacrisis als handvat.

Administratieve lasten omlaag

Het is niet vreemd dat de initiatiefnemers van HRMO opnieuw aandacht vragen. De zorg heeft laten zien dat in de coronacrisis door de professionaliteit van de werkers veel mogelijk blijkt te zijn zonder extreme regelgeving en registratiedruk. Over de administratieve lasten zegt HRMO dat die in de directe patiëntenzorg terug moet naar maximaal 20 procent van de werktijd. Voor de coronacrisis namen die lasten 40 procent van de werktijd in beslag. In de eerste plaats houdt HRMO in de nieuwe oproep een pleidooi voor meer centrale sturing op hoofdpunten, voor herwaardering van de beloning van verpleegkundigen en verzorgenden, voor het voorkomen van uitstroom van werkers door erkenning van hun professionaliteit. Ook spreekt men zich uit voor meer preventieve maatregelen, voor grenzen aangeven t.a.v. overbehandeling en medicalisering. Daarnaast wil men een duidelijke standpuntbepaling van de overheid over de beschikbaarheid van noodzakelijke gezondheidsvoorzieningen, zowel regionaal als bovenregionaal.

ORDZ kabbelt voort

De ooit zo felle en enthousiaste ORDZ-beweging onder de VvAA is geworden tot een voortkabbelend stroompje onder VWS. Op de website van ORDZ maakt men regelmatig melding van wapenfeiten, maar die stellen op de keper beschouwd meestal niet veel voor.

In ieder geval merkt men er in het veld weinig van. Soms zijn er onderwerpen waarbij je je afvraagt of men wel door heeft wat men opschrijft. Zo hield Rita Verdonk zich bezig met een convenant over het stoppen met tijdschrijven in de jeugdzorg. [In dat convenant tussen VNG, VWS, Jeugdzorg Nederland en FNV \(mede namens CNV\)](#) sprak men af dat er geen verplichting tot vermijdbaar tijdschrijven meer wordt opgenomen. Iets wat vermijdbaar is moet je sowieso niet doen. Zo er een verplichting zou bestaan om iets vermijdbaar te doen is dat al heel apart. Dat je zo'n verplichting zou moeten afschaffen is een open deur.

Meer open deuren

VWS trap op de ORDZ-website meer openstaande deuren over. Zo vindt je [een melding van 11 maart 2020](#) over het afschaffen van misverstanden in de huisartspraktijken, nl. het op verzoek van patiënten afgeven van medische verklaringen. Daar haalt men dan verklaringen aan de gemeente, van dieetverklaringen aan de belastingdienst en fitheidstest-verklaringen voor het ministerie van Defensie bij. Hiervan een ORDZ-waarschuwing maken gaat te ver. Het is namelijk al jaar en dag staand beleid dat een huisarts geen verklaringen over eigen patiënten op hun verzoek mag afgeven. Alleen achteraf is een gerichte vraag van een instantie met toestemming van de patiënt toegestaan.

Reanimatie

Het is te betreuren dat werkers uit de zorg opnieuw aandacht moeten vragen voor zaken die eigenlijk vanzelfsprekend zouden moeten zijn. Het op last en met hulp van VWS willen beperken van regelgeving en regeldruk is in essentie een contradictio in terminis. Het maakte een kritische beweging monddood. Nu, na de piek van de coronacrisis, roert HRMO zich als kritische beweging terecht opnieuw. Ze moet eigenlijk zichzelf reanimeren om onder het verstikkende juk van VWS uit te komen. Het is dan ook niet verbazingwekkend dat men nu een beroep

doet op de leden van de Staten Generaal in plaats van het kabinet.

Te hopen is dat de beweging niet weer ergens in het traject slinks ingepakt wordt.

W.J. Jongejan, 12 juni 2020

Afbeelding van [Paul Brennan](#) via [Pixabay](#)